

POSTANOWIENIE

Dnia 22 sierpnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Barbara Skoczowska

po rozpoznaniu w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej,
na posiedzeniu w dniu 22 sierpnia 2024 r,
w sprawie wniosku obrońcy obwinionego – sędziego Sądu Rejonowego w O. P. J. o
wznowienie postępowania II DO 1/20 (II ZSG 4/22),
wniosku obrońcy obwinionego P. J. – adwokata P. M. o wyłączenie SSN Marka
Dobrowolskiego od udziału w sprawie o sygn. akt I ZO 26/24 na podstawie art. 41 §
1 k.p.k.,

postanowił:

**pozostawić bez rozpoznania wniosek o wyłączenie
SSN Marka Dobrowolskiego od rozpoznania sprawy o sygn. akt
I ZO 26/24.**

UZASADNIENIE

Obrońca obwinionego - sędziego Sądu Rejonowego w O. P. J. złożył wniosek o wznowienie postępowania toczącego się pod sygn. akt II Do 1/20 (dawniej I DSS 1/19). Sprawa ta została zarejestrowana w repertorium Izby Odpowiedzialności Zawodowej pod sygn. akt II ZSG 4/22. Do rozpoznania przedmiotowego wniosku został wyznaczony skład orzekający: SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek, SSN Paweł Grzegorzczak oraz SSN Tomasz Demendecki.

Pismem z dnia 1 sierpnia 2023 r. obrońca obwinionego P. J. – adw. M. W. złożył wniosek o stwierdzenie braku spełnienia wymogów niezawisłości i

bezstronności Sędziego Tomasza Demendeckiego. Wniosek ten został zarejestrowany w repertorium Izby Odpowiedzialności Zawodowej pod sygn. akt I ZB 61/23, zaś do jego rozpoznania został wyznaczony następujący skład orzekający: SSN Antoni Bojańczyk, SSN Piotr Prusinowski, SSN Grzegorz Misiurek, SSN Elżbieta Karska oraz SSN Maria Szczepaniec.

Pismem z dnia 24 sierpnia 2024 r. obrońca obwinionego – adw. P. M. wniósł o wyłączenie SSN Marii Szczepaniec i SSN Antoniego Bojańczyka od rozpoznania sprawy I ZB 61/23. Sprawa ta została zarejestrowana w repertorium Izby Odpowiedzialności Zawodowej pod sygn. I ZO 91/23, a do jej rozpoznania został wyznaczony SSN Zbigniew Korzeniowski.

Konsekwentnie, pismem z dnia 25 września 2023 r. obrońca obwinionego – adw. P. M. złożył wniosek o wyłączenie SSN Zbigniewa Korzeniowskiego od rozpoznania sprawy I ZO 91/23, który zarejestrowano w repertorium Izby Odpowiedzialności Zawodowej pod sygn. I ZO 109/23, zaś do jej rozpoznania został wyznaczony SSN Paweł Wojciechowski.

Pismem z dnia 17 listopada 2023 r. obrońca obwinionego – adw. P. M. złożył wniosek o wyłączenie SSN Pawła Wojciechowskiego od orzekania w sprawie o sygn. akt I ZO 109/23. Sprawa ta została zarejestrowana w repertorium Izby Odpowiedzialności Zawodowej pod sygn. akt I ZO 153/23, zaś do jego rozpoznania, został wyznaczony SSN Wiesław Kozielowicz. Postanowieniem z dnia 31 stycznia 2024 r., sygn. akt I ZO 153/23, Sąd Najwyższy uwzględnił wniosek obrońcy obwinionego o wyłączenie SSN Pawła Wojciechowskiego od rozpoznania sprawy o sygn. I ZO 109/23.

Kolejno, pismem z dnia 18 grudnia 2023 r. obrońca obwinionego – adw. P. M. złożył wniosek o wyłączenie SSN Wiesława Kozielowicza od orzekania w sprawie o sygn. akt I ZO 153/23. Przedmiotowy wniosek zarejestrowany został w repertorium Izby Odpowiedzialności Zawodowej pod sygn. akt I ZO 180/23, zaś do jego rozpoznania wyznaczono SSN Marka Motuka.

Postanowieniem z dnia 16 maja 2024 r., sygn. akt I ZO 180/23, Sąd Najwyższy nie uwzględnił wniosku obrońcy obwinionego o wyłączenie SSN Wiesława Kozielowicza od rozpoznania sprawy o sygn. I ZO 153/23.

Pismem z dnia 30 stycznia 2024 r. obrońca obwinionego – adw. P. Murawski wniósł o wyłączenie SSN Marka Motuka od orzekania w sprawie I ZO 180/23. Wniosek ten został zarejestrowany w repertorium Izby Odpowiedzialności Zawodowej pod sygn. akt I ZO 26/24, a do jego rozpoznania wyznaczony został SSN Marek Dobrowolski.

Postanowieniem z dnia 20 marca 2024 r., sygn. akt I ZO 26/24, Sąd Najwyższy nie uwzględnił wniosku obrońcy obwinionego o wyłączenie SSN Marka Motuka od rozpoznania sprawy o sygn. I ZO 180/23.

Następnie, pismem z dnia 22 marca 2024 r. obrońca obwinionego – adw. P. M. złożył wniosek o wyłączenie SSN Marka Dobrowolskiego od rozpoznania sprawy I ZO 26/24. Wniosek ten został zarejestrowany w repertorium Izby Odpowiedzialności Zawodowej pod sygn. I ZO 56/24, zaś do jego rozpoznania wylosowany został SSN Marek Siwek.

Konsekwentnie, pismem z dnia 29 kwietnia 2024 r. obrońca obwinionego – adw. P. M. wniósł o wyłączenie SSN Marka Siwka od rozpoznania sprawy I ZO 56/24 został zarejestrowany w repertorium Izby Odpowiedzialności Zawodowej pod sygn. I ZO 78/24, a sprawa ta została przydzielona SSN Barbarze Skoczkovskiej w dniu 7 maja 2024 r.

Postanowieniem z dnia 17 czerwca 2024 r., sygn., akt I ZO 78/24, Sąd Najwyższy uwzględnił wniosek obrońcy obwinionego i wyłączył SSN Marka Siwka od udziału w sprawie I ZO 56/24. Sprawa w przedmiocie wniosku obrońcy obwinionego o wyłączenie SSN Marka Dobrowolskiego od rozpoznania sprawy I ZO 26/24, została przydzielona 27 czerwca 2024 r. SSN Barbarze Skoczkovskiej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek jako bezprzedmiotowy należało pozostawić bez rozpoznania.

Zgodnie z treścią art. 41 § 1 k.p.k. sędzia ulega wyłączeniu, jeżeli istnieje okoliczność tego rodzaju, że mogłaby wywołać wątpliwość co do jego bezstronności w danej sprawie.

Jednakże, ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego nie określa w ścisły sposób terminu, w jakim można złożyć wniosek o wyłączenie sędziego. Art. 41 § 2 stanowi jedynie, że wniosek o wyłączenie sędziego, zgłoszony na podstawie § 1 po rozpoczęciu przewodu sądowego, pozostawia się bez

rozpoznania, chyba że przyczyna wyłączenia powstała lub stała się stronie wiadoma dopiero po rozpoczęciu przewodu. O ile pierwszy człon ww. przepisu nie nasuwa wątpliwości interpretacyjnych, o tyle przepisy k.p.k. nie precyzują w tym zakresie terminu złożenia wniosku o wyłączenie sędziego, gdy przyczyna wyłączenia powstała lub stała się stronie wiadoma po otwarciu przewodu sądowego. W związku z powyższym należy przyjąć, że ze względu na istotę instytucji wyłączenia sędziego, skutecznie wystąpić z wnioskiem o wyłączenie sędziego można nie później niż do czasu wydania orzeczenia, gdyż tylko wówczas może doprowadzić to do wyłączenia sędziego od rozpoznania sprawy (zob. D. Świecki (w:) B. Augustyniak, K. Eichstaedt, M. Kurowski, D. Świecki, Kodeks postępowania karnego. Tom I. Komentarz aktualizowany, Gdańsk 2020, art. 41, pkt 14, Lex/el.). Wniosek o wyłączenie sędziego nie może mieć bowiem charakteru abstrakcyjnego.

Innymi słowy, początkiem biegu terminu do złożenia wniosku o wyłączenie sędziego jest zarządzenie prezesa sądu (lub innej upoważnionej osoby) o przydzieleniu sprawy do rozpoznania danemu sędziemu lub wyznaczeniu sędziego do orzekania w tej sprawie (w składzie wieloosobowym). Końcową datę określa art. 41 § 2 k.p.k. i jest nią rozpoczęcie przewodu sądowego (wniosek zgłoszony po ogłoszeniu tej decyzji pozostawia się bez rozpoznania, chyba że przyczyna wyłączenia powstała lub stała się stronie wiadoma dopiero po rozpoczęciu przewodu).

Analiza akt sprawy wskazuje, że sprawa o sygn. akt I ZO 26/24 z wniosku obrońcy obwinionego P. J. – adw. P. M. o wyłączenie Sędziego Marka Motuka wyznaczonego do orzekania w sprawie o sygn. akt I ZO 180/23 została rozpoznana na posiedzeniu niejawnym **w dniu 20 marca 2024 r.**, zgodnie z tym postanowieniem, Sąd Najwyższy nie uwzględnił wniosku obrońcy P. J. o wyłączenie SSN Marka Motuka od udziału w rozpoznaniu sprawy o sygn. akt I ZO 180/23.

Natomiast, obrońca obwinionego - adw. P. M. złożył wniosek o wyłączenie SSR Marka Dobrowolskiego od udziału w rozpoznaniu sprawy I ZO 26/24 wskazując na istniejące w tej sprawie okoliczności mogącej wywołać u zewnętrznego, obiektywnego odbiorcy uzasadnione wątpliwości co do niezależności Sędziego Marka Dobrowolskiego, który został powołany na urząd

sędziego Sądu Najwyższego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018 r., poz. 3) **w dniu 22 marca 2024 r.** (data nadania w placówce pocztowej: „W.”).

Powyższe prowadzi do wniosku, że wniosek obrońcy o wyłączenie SSN Marka Dobrowolskiego został złożony już po orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie I ZO 26/24, a zatem należało pozostawić go bez rozpoznania.

Na zakończenie należy wskazać, że Sąd Najwyższy w tym składzie rozpoznawał tylko i wyłącznie wniosek o wyłączenie SSN Marka Dobrowolskiego, natomiast zasadność wcześniejszych wniosków oraz sposób ich rozpoznania nie były przedmiotem jego analizy. Konieczne jest jednak stwierdzenie, że Sąd w pełni podziela wywody wnioskodawcy, co do okoliczności mogących wywołać u zewnętrznego, obiektywnego odbiorcy uzasadnione wątpliwości, co do niezależności i niezawisłości sądu z udziałem sędziego Marka Dobrowolskiego.

Kierując się przedstawionymi względami Sąd Najwyższy orzekł, jak na wstępie.

[M. T.]

[ms]